Elektronicznie podpisany przez:
Dominik Kamedulski
dnia 23 stycznia 2025 r.

UCHWAŁA Nr 132/2025
SKŁADU ORZEKAJĄCEGO REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
w ZIELONEJ GÓRZE
z dnia 23 stycznia 2025 r.

w sprawie wydania opinii dotyczącej prawidłowości planowanej kwoty długu Gminy Jasień na lata 2025-2039

Na podstawie art. 13 pkt 10 i art. 19 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r. poz. 7) oraz art. 230 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.) Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze w osobach:

Dominik Kamedulski - Przewodniczący
Iwona Popiel - Członek
Lidia Jaworska - Członek

opiniuje **pozytywnie z zastrzeżeniem** prawidłowość planowanej kwoty długu Gminy Jasień na lata 2025–2039 wynikającej z planowanych i zaciągniętych zobowiązań, o której mowa w art. 226 ust. pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

UZASADNIENIE

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze zbadał pod względem formalno–prawnym prawidłowość planowanej kwoty długu Gminy wynikającej z zaciągniętych i planowanych zobowiązań, o której mowa w art. 226 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

Skład Orzekający, formułując opinię zawartą w sentencji uchwały, przyjął za podstawę dane wynikające z:

- uchwały Nr XIII/101/2024 Rady Miejskiej w Jasieniu z dnia 30 grudnia 2024 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Jasień na 2025 rok,
- uchwały Nr XIII/100/2024 Rady Miejskiej w Jasieniu w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jasień na lata 2025 – 2039.

Uchwała budżetowa zakłada:

- dochody budżetu w wysokości 48 146 854,91 zł, w tym dochody bieżące w wysokości 39 702 489,50 zł,
- wydatki budżetu w wysokości 52 795 748,95 zł, w tym wydatki bieżące w wysokości 41 079 865,79 zł, z tego wydatki na obsługę długu publicznego w kwocie 1 200 570,00 zł,
- przychody budżetu w wysokości 5 330 894,04 zł, w tym przychody z tytułu kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych w wysokości 4 737 000,00 zł,
- rozchody budżetu w wysokości 682 000,00 zł.

Budżet Gminy na 2025 rok przewiduje deficyt w wysokości 4 648 894,04 zł, który zostanie sfinansowany przychodami pochodzącymi z emisji obligacji w kwocie 4 055 000,00 zł, przychodami pochodzącymi z wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych na sumę 44 677,66 zł oraz przychodami wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 549 216,38 zł.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jasień na lata 2025 – 2039 stwierdza, że:

- w 2025 roku wysokość planowanych wydatków bieżących budżetu przekracza wysokości planowanych dochodów bieżących. Planowany deficyt operacyjny wyniesie 1 377 376,29 zł. Różnica pomiędzy dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi planowanymi w budżecie na 2025 rok powiększona o wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych oraz o przychody z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu Gminy Jasień wynosi (-) 783 482,25 zł. Zatem relacja wynikająca z art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych nie jest w 2025 roku w budżecie dochowana.

  Jednak zgodnie z dyspozycją art. 296a ust. 2 ustawy z dnia 8 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2024 r. poz. 1756) w latach 2024-2029 jednostka samorządu terytorialnego może w danym roku budżetowym przekroczyć relację, o której mowa w art. 242 ust. 1 i 2, jeżeli w latach 2022-2029 suma przekroczeń tej relacji w poszczególnych latach nie będzie wyższa od sumy nadwyżek wynikających z tej relacji w poszczególnych latach.

  W latach 2022-2029 suma nadwyżek operacyjnych wynosi (+) 16 158 315,44 zł (z uwzględnieniem przewidywanego wykonania 2024 r. (+) 14 909 484,71 zł), a powiększona o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5-8 ustawy o finansach publicznych (+) 22 793 367,53 zł (z uwzględnieniem przewidywanego wykonania 2024 r. (+) 21 544 536,80 zł). Zatem wypełniona zostanie w Gminie Jasień dyspozycja art. 296a ust. 2 ustawy z dnia 8 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw;
- w pozostałym okresie objętym Wieloletnią Prognozą Finansową relacja określona w art. 242 ustawy o finansach publicznych jest zachowana;
- kwota długu Gminy Jasień na koniec 2025 roku wyniesie 17 328 000,00 zł, co stanowi 35,99% planowanych dochodów ogółem budżetu na ten rok. Natomiast kwota długu w stosunku do dochodów ogółem pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczonych na sfinansowanie deficytu budżetowego stanowi 49,07%;
- całkowita spłata zadłużenia Gminy planowana jest w 2039 r., zatem prognoza kwoty długu sporządzona jest na okres, na który zaciągnięto i planuje się zaciągnąć zobowiązania, zgodnie z art. 227 ust. 2 ustawy o finansach publicznych;
- w 2025 r. zaplanowano przychody z tytułu kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych. W pozostałych latach Prognozy Gmina nie planuje zaciągać długoletnich zobowiązań zwrotnych;
- w roku 2025 r. planowany jest budżet deficytowy, a źródłem spłaty długu są kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych.

  Z kolei w latach 2026-2039 zaplanowano budżety nadwyżkowe, w których nadwyżki budżetowe zostaną przeznaczone w całości na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań;
- w latach 2025–2039 indywidualny wskaźnik spłaty zadłużenia wynikający z art. 243 ustawy o finansach publicznych jest zachowany.

Skład Orzekający zastrzega, że pomimo braku przeszkód formalno-prawnych do uchwalenia uchwały budżetowej i Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy na lata 2025-2039 sytuacja Gminy Jasień wskazuje na występujące problemy w prawidłowej realizacji jej gospodarki finansowej. Brak możliwości dochowania relacji z art. 242 ust. 1 ustawy o finansach

publicznych w 2025 roku negatywnie wpływa na kształtowanie się relacji wynikającej z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych w kolejnych latach budżetowych.

W ocenie Składu Orzekającego Gmina Jasień powinna podjąć działania mające na celu dochowanie w kolejnych latach budżetowych relacji z art. 242, a także art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych przy zachowaniu płynności finansowej, zdolności spłaty długu i zdolności pełnej realizacji zadań publicznych w 2025 roku i kolejnych latach budżetowych.

Skład Orzekający wskazuje, że Gmina Jasień działając poprzez swoje Organy - powinna nie tylko monitorować wielkość długu ale jej Organy powinny rozważyć podjęcie działań zmierzających do ograniczenia przyrostu zadłużenia i ewentualnej restrukturyzacji długu lub rozważyć podjęcie innych działań zmierzających do zmniejszenia kosztów obsługi długu. Należy rozważyć również możliwość wcześniejszego wykupu papierów wartościowych i inne potencjalnie możliwe działania - w tym oszczędnościowe.

Ponadto z uwagi na trudną sytuację Gminy w zakresie równoważenia dochodów i wydatków bieżących budżetu w 2025 roku - Skład Orzekający wskazuje na konieczność podjęcia w 2025 roku jak najszerszych działań oszczędnościowych, dotyczących np.: ograniczenia wydatków bieżących budżetu w 2025 roku w zakresie zadań nieobligatoryjnych, takich jak: promocja, wydatki dotacyjne oraz tych zadań finansowanych z wydatków bieżących, w których oszczędności mogą być dokonane bez szkody dla prawidłowej realizacji zadań gminy, ale również ograniczenia innych wydatków, które mogą przyczynić się do poprawy sytuacji finansowej Gminy.

Skład Orzekający wskazuje również na możliwe wystąpienie potencjalnego ryzyka zagrożenia realizacji zadań publicznych przez Gminę Jasień w szczególności w aspekcie możliwości pogorszenia stopnia niezachowania relacji wynikającej z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, w sytuacji, gdy rzeczywiste wykonanie budżetu w okresie objętym Wieloletnią Prognozą Finansową odbiegać będzie od założonych wielkości. Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze podkreśla, że spełnienie relacji wynikającej z art. 242 i 243 ust. 1 w kolejnych latach budżetowych, na które przyjęto Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Jasień powinno być stale monitorowane przez Organy Gminy w aspekcie zdolności do uchwalania budżetów i wieloletnich prognoz finansowych w kolejnych latach, planowania nowych przychodów zwrotnych, wielkości długu oraz zapewnienia jego spłaty oraz zapewnienia pełnej zdolności realizacji zadań publicznych, a także prowadzenia przez Gminę gospodarki finansowej zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Skład Orzekający zwraca ponadto uwagę, że analizie powinien polegać nie tylko sam fakt spełnienia relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych, lecz także poziom jej spełnienia, mierzony różnicą między maksymalnym dopuszczalnym wskaźnikiem limitu spłat a planowanym wskaźnikiem spłat (tj. różnicą między prawą a lewą strona wzoru z art. 243 ustawy o finansach publicznych). Stopień spełnienia relacji na wskazanym wyżej poziomie oznacza niewielkie możliwości zaciągania i spłaty nowych zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek lub emisji papierów wartościowych. Należy mieć na uwadze, że nawet niewielkie obniżenie poziomu dochodów lub zwiększenie wydatków bieżących może spowodować brak spełnienia przez Gminę Jasień relacji wynikającej z art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Wobec powyższego Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze po uwzględnieniu wskazań przytoczonych w niniejszej opinii oraz obowiązujących przepisów prawa postanawia, jak w sentencji niniejszej uchwały

POUCZENIE

Zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r. poz. 7) od niniejszej opinii służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Stosownie do przepisów art. 230 ust. 4 i art. 246 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.), niniejsza opinia podlega opublikowaniu w terminie 7 dni od dnia otrzymania od Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze, na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 902).

Przewodniczący Składu Orzekającego

Dominik Kamedulski